- SQL diline giriş (INSERT, UPDATE, SELECT, DELETE)
- ADO.Net bileşenleri
- SqlConnection, OleDBConnection, ODBCConnection
- SqlCommand,OldeDbCommand
- DataAdapter
- DataReader
- DataSet (DataTable)
- DataGridView

ADO.NET Nedir?

ADO.NET (ActiveX Data Objects.NET), Microsoft tarafından bize sunulan, veritabanı ile uygulamalarımız arasında köprü görevini görmektedir. ADO.NET ile uygulama tarafımızda veritabanımıza bağlanabilir, verilerimizi buradan listeleyebilir, güncelleyebilir, veri ekleyebilir veya silebiliriz. ADO.NET ile SQL sorguları, komutlarını uygulama tarafımızda kullanabiliriz.

ADO.NET ortamını sadece SQL veri tabanı için değil, ACCESS, ORACLE gibi diğer veri tabanları içinde kullanabiliriz.

ADO.NET Nedir?

- SQL veri tabanı kullanacağımız için Visual Studio ortamında oluşturduğumuz .NET projesi için -bu bir windows projesi de olabilir WEB projeside olabilir- öncelikle ilgili namespace'leri eklememiz gerekir.
- System.Data: Bu isim alanının projeye eklenmesi şarttır. Bu alan içerisinde SQL, Access, Oracle gibi yapılar için ortak bileşenler bulunur.
- System.Data.SqlClient: SQL kullanarak oluşturacağımız bağlantılar için bu alanı projemize eklememiz diğer bir şarttır.

ADO.NET Nedir?

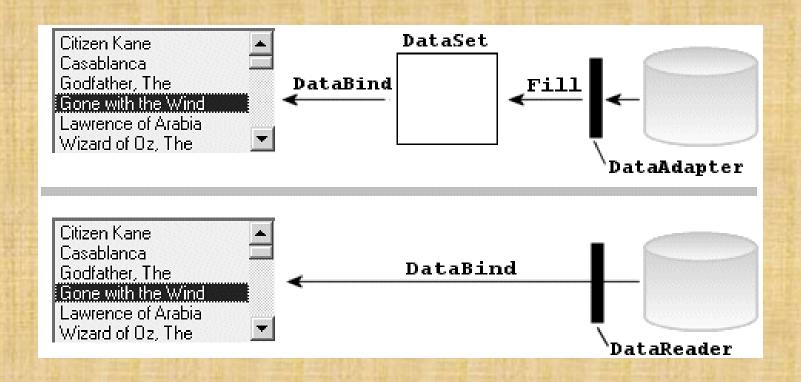
Veri Tabanıyla ilgili işemlerimizde kullanacağımız bazı yapılar vardır.

- Connection bağlantı nesnesi
- Command sorgu çeşiti, sorgu cümlesi
- DataAdapter veritabanı ile dataset arası köprü.(sql cümlesini tutar)
- DataSet Bağlantısız veritabanı işlemlerinde kullanılan DataTable havuzu. Sorgu sonucu dönen tablo havuzu.
- DataReader Sadece vt'den okuma yapılacaksa kullanılan yapı.

ADO.NET Veri Sağlayıcıları

Herbir veri sağlayıcısı aşağıdaki nesneleri içerir.

- XxxConnection
 - Bağlantı kurmak için kullanılır.
- XxxCommand
 - Veritabanına sorgu yollamak için kullanılır.
- XxxDataReader
 - Çevrimiçi bağlantı ile sadece veri okuma.
- XxxDataAdapter
 - Çevrimdişi bağlantılarda veri işleme nesnesi.

SqlConnection()

- Veritabanına bağlanmak için kullanılan sınıftır. Bu yapının bazı metot ve özelikleri vardır.
- ConnectionString:Hangi veritabanına bağlanacağımızı belirten kelimelere,
 connectionstring denir.
- Data Source: Bağlanacağımız bilgisayarın adı yada ip numarasını belirtebiliriz.
- State: Bağlantımızın açık olup olmadığını bu property yardımıyla öğrenebiliriz ayrıca StateChanged event'i ile bağlantı durumu değiştiğinde bir işlem yaptırtabilirsiniz.

SqlConnection()

- User ID(uid): Bağlanacağımız veritabanına hangi kullanıcı adı ile gireceğimizi belirtebiliriz.
- Password (pwd): user id'mize ait şifremizi belirtebiliriz.
- ChangeDatabase(EVENT): Bu metot sayesinde, bir veritabanına bağlı iken, bir başka veritabanında işlem yapmamız gerektiğinde kullanabiliriz.

```
Örnek sqlconnection nesnesi ve state örnek satırı:
```

```
Baglan=SqlConnection("Data Source=.\\sqlexpress; Initial
Catalog=elginkan; Integrated Security=true")
```

if (baglan.State == ConnectionState.Closed)

SqlCommand()

- SqlCommand nesnesi veritabanı işlemlerini yapmamızı sağlayan bir aracıdır.
- CommandText: Bu property'de, sorgunuz SQL sorgusu ise sorgunun kendisi, stored procudure ise stored procedure adı yada text SQL cümlesi yada tablo ismini yazabiliriz.
- Parameters : Sorgularımıza parametre olarak değer yollamamızı sağlayan özelliktir.

SqlCommand()

- ExecuteReader: Sorgumuzdan geriye birden çok satır dönme ihtimali yüksekse kullanılabilecek bir property'dir.Geriye SqlDataReader döndürmektedir.
- ExecuteScalar: Sorgudan dönen sonucun ilk kolonunun ve ilk satırının değerini alır.Kısacası geriye tek hücrelik bir sonuç döndüreceğinizde kullanabileceğiniz bir propertty'dir. Veritabanı update edildimi vb işlemlerde yada Select kullaniciAdi From Tablo where kullaniciAdi = @kullaniciAdi and kullaniciSifre = @kullaniciSifre şeklinde yaparak, üye giriş kontrolünü daha performanslı hale getirebilirsiniz.
- ExecuteNonQuery: Çalıştırdığımız sorgu geriye bir değer döndürmeyecekse (insert, update, delete vb..) kullanılabilecek bir property'dir.

SqlCommand kayıt örneği

```
public void Listele()
{
  if (baglanti.State == ConnectionState.Closed)
  baglanti.Open();
  komut = new SqlCommand("select * from personel",baglanti);
  da = new SqlDataAdapter(komut);
  ds = new DataSet();
  da.Fill(ds, "tbl");
  dataGridView1.DataSource = ds.Tables["tbl"];
  baglanti.Close();
}
```

SqlCommand Parametreli ile kaydet örneği

```
if (baglan.State == ConnectionState.Closed)
baglan.Open();
komut=new SqlCommand("insert into ogrTablo values(@ogrNo,@ogrAdiSoyadi,
@eposta,@sifre,@dtarih,@vize,@dersId)",baglan);
       komut.Parameters.AddWithValue("@ogrNo", ogrTxt.Text);
       komut.Parameters.AddWithValue("@ogrAdiSoyadi", adTxt.Text);
try
          komut.ExecuteNonQuery(); }
       catch(Exception ee)
       { MessageBox.Show("hata"+ee.Message);}
        baglan.Close();
       Listele();
```

DataReader()

SqlDataReader, sadece okunabilir olarak kullanılmaktadır. Satır satır okuma işlemi yapılmaktadır. SqlDataReader kullanımı boyunca veritabanı bağlantısı açık olacaktır. Çünkü SqlDataReader veritabanı ile bağlantılı olarak çalışmaktadır. Okuma işlemi sona erdiğinde SqlDataReader bağlantısınında kapatılması gerekmektedir.

DataReader() örneği-Form Arama işlemi

```
SqlDataReader dr;
if (baglan.State==ConnectionState.Closed)
  baglan.Open();
komut = new SqlCommand();
komut.Connection = baglan;
komut.CommandText = "select * from ogrTablo where
ogrNo='" + araTxt.Text + "'";
```

DataReader() örneği (devam)

```
dr=komut.ExecuteReader();
  while (dr.Read())
  {
    ogrTxt.Text=dr["ogrNo"].ToString();
    adTxt.Text = dr["ogrAdiSoyadi"].ToString();
    emailTxt.Text = dr.GetString(2);
    dtarihTxt.Text = dr.GetString(2);
  }
  dr.Close();
  baglan.Close();
```

DataReader() - Listbox MultiColumn Uygulamasi

```
komut = new SqlCommand("select * from personel",
baglanti);
dr = komut.ExecuteReader();
while (dr.Read())
{
//comboBox1.Items.Add(dr["persadsoyad"].ToString());
listBox1.Items.AddRange(new object[]
{dr["sicilno"].ToString()+"\t"+dr["persadsoyad"].ToString());
}
```

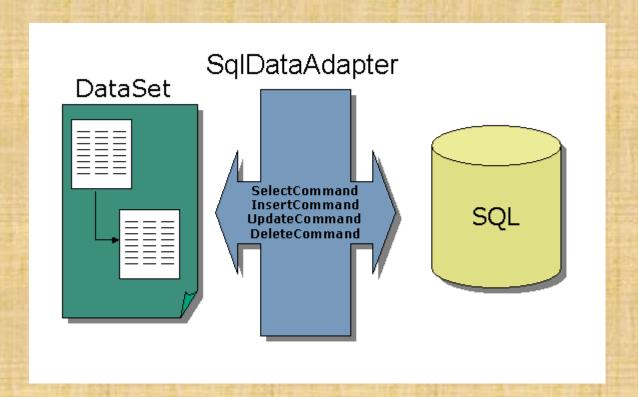
DataSet() ve DataTable()

- Dataset Veritabanınızdan bağlantısız olan çalışan bir nesnedir. Bir kez veritabanına bağlandıktan sonra veriyi alır ve bağlantıyı keser.
- Bu veriler dataset'e bir kez aktardıktan sonra veriler sunucunun hafızasında saklanacağından artık database ile ilgimiz kalmamakta.
 Sunucunun hafızasında bulunan bu verilerle görüntüleme, silme, güncelleme gibi işlemlerimizi rahatlıkla yapabiliriz. Dataset içerisinde bir veya birden fazla DataTable kullanma şansına sahibiz.
 DataTable'ler Datasetlerin bir alt sınıfı gibi ele alınabilir.

DataAdapter()

- DataAdapter nesnesi Connected ve Disconnected bağlantı yapısı ile veri arasında köprü vazifesi görür. Databaseinizden çektiğiniz veriyi DataSetinize doldurmak yada DataSetinizde güncellenerek cachelenmiş verilerinizi veri kaynağınızda da güncellemek için istediğiniz zaman DataAdapter nesnesini kullanabilirsiniz.
- Çevrimdisi (offline, baglantisiz) baglanti saglar ve serverdan clienta (select), clienttan servera (update, delete, insert) komutlarini çok rahat ve toplu halde isletilmesini saglayan metotlara sahiptir.
- Biz DataAdapter sinifini, DataTable veya DataSetler ile beraber kullaniriz.
- Bir DataAdapter nesnesi, mutlaka select sorgusu içermelidir. Select sorgusu ile ortaya çikan veri kümesi ise DataTable veya DataSet nesnelerine aktarilir.

DataAdapter()

DataSet() DataTable() DataAdapter() Örn:Listele

```
if (baglan.State == ConnectionState.Closed)
       baglan.Open();
       komut = new SqlCommand("select * from ogrTablo", baglan);
      da = new SqlDataAdapter(komut);
      dt = new DataTable();
       ds = new DataSet();
      da.Fill(ds,"tbl");
      da.Fill(dt);
      dataGridView1.DataSource = dt;
      dataGridView1.DataSource = ds.Tables["tbl"];
      dataGridView1.ClearSelection();
      dataGridView1.Rows[5].Cells[0].Selected = true;
```

```
void Baglan()
            try
                conn = new SqlConnection("Data Source=.\\sqlexpress;Initial
Catalog=tmpUrunler;Integrated Security=true");
    //conn = new SqlConnection("Data Source=(localdb)\\MSSQLLocalDB;Attach
Datafile=c:\\deneme.mdf;Initial Catalog=ogr;Integrated Security=true");
                conn.Open();
                button1.Text = "Bağland1..";
            catch (Exception ee)
                MessageBox.Show(ee.Message);
```

```
//CELL ENTER: veri çekme
        private void dataGridView1_CellEnter(object sender,
        DataGridViewCellEventArgs e)
                       dataGridView1.Rows[aktifSatir].Selected = false;
                       aktifSatir = dataGridView1.CurrentRow.Index;
                       dataGridView1.Rows[aktifSatir].Selected = true;
                       txtdoldur();
  void txtdoldur()
            projeAdiTxt.Text = dataGridView1.Rows[aktifSatir].Cells[1].Value.ToString();
            projeNoTxt.Text = dataGridView1.Rows[aktifSatir].Cells[0].Value.ToString();
            projeBasTarTxt.Text = dataGridView1.Rows[aktifSatir].Cells[2].Value.ToString();
            projeBitTarTxt.Text = dataGridView1.Rows[aktifSatir].Cells[3].Value.ToString();
25
            projeMaliyetTxt.Text =dataGridView1.Rows[aktifSatir].Cells["projeMaliyet"].Value.ToString();
```

```
//Yukarı-Aşağı hareket ettirmek
  private void dataGridView1_CellEnter(object sender,
  DataGridViewCellEventArgs e)
               int secilen = dataGridView1.CurrentRow.Index;
               dataGridView1.CurrentRow.Selected = true;
               prjIDTxt.Text =
  dataGridView1.Rows[secilen].Cells[0].Value.ToString();
               prjAdiTxt.Text =
  dataGridView1.Rows[secilen].Cells[1].Value.ToString();
               prjMalTxt.Text =
  dataGridView1.Rows[secilen].Cells[2].Value.ToString();
               prjBasTarTxt.Text =
  dataGridView1.Rows[secilen].Cells[3].Value.ToString();
26
```

```
Alternatif:
//NAV: Geri butonu
                                              BindingSource.MoveNext();
                                              BindingSource.MovePrevious();
private void button3 Click(object sender, EventArgs e)
            int onceki;
            int maxKayit = dataGridView1.Rows.Count;
            if (dataGridView1.CurrentRow.Index < maxKayit &&</pre>
dataGridView1.CurrentRow.Index > 0)
                onceki = dataGridView1.CurrentRow.Index - 1;
                dataGridView1.CurrentCell =
dataGridView1.Rows[onceki].Cells[dataGridView1.CurrentCell.ColumnIndex];
                secilensatir = dataGridView1.CurrentRow.Index;
                dataGridView1 CellClick(dataGridView1, null);
```

```
void dataGridView1 CellClick(object sender, DataGridViewCellEventArgs e)
    if(degisim)
        Listele(null, null);
        degisim = false;
    int secilen = dataGridView1.CurrentRow.Index;
    dataGridView1.CurrentRow.Selected = true;
    prjIDTxt.Text = dataGridView1.Rows[secilen].Cells[0].Value.ToString()
 prjAdiTxt.Text = dataGridView1.Rows[secilen].Cells[1].Value.ToString();
 prjMalTxt.Text = dataGridView1.Rows[secilen].Cells[2].Value.ToString();
prjBasTarTxt.Text = dataGridView1.Rows[secilen].Cells[3].Value.ToString()
```

```
private void dataGridView1 CellEndEdit(object sender, DataGridViewCellEventArgs e)
           Baglan();
           string prjAd = dataGridView1.CurrentRow.Cells[1].Value.ToString();
           string prjBasTar= dataGridView1.CurrentRow.Cells[3].Value.ToString();
         int projeMal =
nt.Parse(dataGridView1.CurrentRow.Cells[2].Value.ToString());
           int prjId =
int.Parse(dataGridView1.CurrentRow.Cells[0].Value.ToString());
           komut = new SqlCommand("update Urunler set projeAd='" + prjAd +
'',projeMaliyet="+projeMal+",projeBasTar='"+prjBasTar+"' where projeId=" +prjId,
conn);
          komut.ExecuteNonQuery();
           degisim = true;
 30
        //'degisim' bool değeri true ise değişiklik var ve datagrid güncelleniyor
```

```
void Listele(string prm, string deger) //Advanced Listele()
            ds = new DataSet();
            try
            if (prm == null)
                 komut = new SqlCommand("select projeId, projeAd, projeMaliyet, projeBasTar
Urunler", conn);
                         new SqlDataAdapter (komut),
                    da.Fill(ds, "prjListe");
                    dataGridView1.DataSource = ds.Tables["prjListe"];
                else
                    switch (prm)
    case "projeId": komut = new SqlCommand("select projeId, projeAd, projeMaliyet, projeBasT
from Urunler where " + prm + " like '%" + int.Parse(deger) + "%'", conn); break;
    case "projeAd": komut = new SqlCommand("select projeId, projeAd, projeMaliyet, projeBasT
from Urunler where " + prm + " like '%" + deger + "%'", conn); break;
                    da = new SqlDataAdapter(komut);
                    da.Fill(ds, "prjArama");
                    dataGridView1.DataSource = ds.Tables["prjArama"];
            catch (Exception ee)
              MessageBox.Show("HATA!!!" + ee.Message);
            aramaTxt.Enabled = true; comboBox1.Enabled = true;
```

Arama

```
void arama TextChanged(object sender, EventArgs e)
            if (aramaCmb.SelectedIndex > -1)
               switch (aramaCmb.SelectedIndex)
                    case 0: komut = new SqlCommand("select * from projeTakip where projNo 1
'%" + arama.Text + "%'", bag); break;
                    case 1: komut = new SqlCommand("select * from projeTakip where projAdi
like '%" + arama.Text + "%'", bag); break;
                da = new SqlDataAdapter(komut);
                ds = new DataSet();
                da.Fill(ds, "aramaListe");
                dataGridView1.DataSource = ds.Tables["aramaListe"];
                dataGridView1.Refresh();
                //Listele();
            else
                MessageBox.Show("Arama için bir kriter seçiniz...");
```

DataGridView (Auto update, CurrentRow etc.)

```
namespace WindowsFormsApplication1
    public partial class Form1 : Form
    {SqlConnection baglanti;
    SqlCommand komut;
    SqlDataAdapter da;
   DataSet ds;
   bool degisim = false;
        public Form1()
         baglanti = new SqlConnection("Data
Source=.\\sqlexpress; Initial
Catalog=elginkan; Integrated Security=true");
         InitializeComponent();
```

Birden fazla Textbox için tek Event atama

```
private void Form1 Load(object sender, EventArgs e)
           aramaCmb.Items.Add("projNo");
           aramaCmb.Items.Add("projAdi");
           this.Text = "Proje Takip-" + DateTime.Now.ToString();
           foreach (Control ctrl in this.Controls)
               if (ctrl.Name.Contains("Txt") && ctrl is TextBox)
                    TextBox tb = (TextBox)ctrl;
                   tb.TextChanged += new EventHandler(tb_TextChanged);
void tb_TextChanged(object sender, EventArgs e)
            guncelleBtn.Enabled = true;
```

DataGridView (Auto update, CurrentRow etc.)

```
private void Form1 Load (object sender, EventArgs e)
            baglanti.Open();
            Listele();
void Listele()
          if (baglanti.State==ConnectionState.Closed)
            baglanti.Open();
     da=new SqlDataAdapter("Select * from ogrTablo", baglanti);
         ds = new DataSet();
         da.Fill(ds);
        dataGridView1.DataSource = ds.Tables[0];
//listele grid'i dolduruyor.
```

DataGridView (Auto update, CurrentRow etc.)

```
private void dataGridView1 CellClick (object sender,
DataGridViewCellEventArgs e)
            if (degisim == true)
    da = new SqlDataAdapter("Select * from ogrTablo", baglanti);
           ds = new DataSet();
           da. Fill (ds);
           dataGridView1.DataSource = ds.Tables[0];
     int secilenSatir = dataGridView1.SelectedCells[0].RowIndex;
            string ogrAdi =
dataGridView1.Rows[secilenSatir].Cells[1].Value.ToString();
            textBox1.Text = ogrAdi;
```

//'degisim' bool değeri true ise değişiklik var ve datagrid güncelleniyor.

DataGridView (Auto update, CurrentRow etc.)

```
private void dataGridView1 CellEndEdit (object sender,
DataGridViewCellEventArgs e)
             if (baglanti.State==ConnectionState.Closed)
             baglanti.Open();
             komut = new SqlCommand("update ogrTablo set ogrAdiSoyadi='" +
dataGridView1.CurrentRow.Cells[1].Value.ToString() + "' where ogrNo='" +
dataGridView1.CurrentRow.Cells[0].Value.ToString() + "'", baglanti);
             komut.ExecuteNonQuery();
             degisim = true;
//Cell edit modda olduğu için datagrid datasource'unu ds(dataset) ile besleyemiyoruz,
«SetCurrentCellAddressCore» hatası veriyor
//bu yüzden 'degisim' degiskeni tanımlandı ve kişi edit işi bitip başka bir hücreyi
tıklayınca //(CellClick event'te) 'degisim' degiskenine bakarak true ise ds gridview'in
```

source'unu //besleyecek güncelleme olacak

Kod ile Data Grid Nesnesi

```
dataGridView1 = new DataGridView();
 dataGridView1.Size = new Size(650, 300);
 this.Size = dataGridView1.Size;
 dataGridView1.ColumnCount = 2;
 dataGridView1.Columns[0].Name = "sicilno";
 dataGridView1.Columns[1].Name = "persadsoyad";
 object[] sira={"1","ali"};
 dataGridView1.Rows.Add(sira);
DataGridViewButtonColumn btn = new DataGridViewButtonColumn();
dataGridView1.Columns.Add(btn);
this.Controls.Add(dataGridView1);
```

Combobox'a Data Çekmek